

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 02-03-2021 r.

Adam Bodnar

XI.815.55.2020.MW

**Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów**

Minister Cyfryzacji

ePUAP

Szanowny Panie Premierze,

Wykluczenie osób z różnymi niepełnosprawnościami z możliwości dostępu do informacji publikowanych na stronach internetowych to problem o bardzo rozległej skali. Szczęólnego znaczenia nabiera w kontekście postępującej cyfryzacji usług administracji publicznej oraz ograniczonego funkcjonowania urzędów z uwagi na epidemię COVID-19.

Jak Panu Premierowi wiadomo, Rzecznik Praw Obywatelskich pełni w Polsce funkcję niezależnego mechanizmu monitorującego wdrażanie Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych¹, o którym mowa w art. 33 ust. 2 tego aktu. Jedną z zasad, na jakich opiera się konwencja, jest dostępność. Państwa-strony Konwencji są zobowiązane do podjęcia wszelkich odpowiednich środków w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami, na zasadzie równości z innymi osobami, dostępu do środowiska fizycznego, środków transportu, informacji i komunikacji, w tym technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, a także do innych urządzeń i usług, powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich. **Dostępność stanowi dla osób z niepełnosprawnościami warunek wstępny prowadzenia samodzielnego życia oraz pełnego uczestnictwa w życiu społecznym na równych z innymi zasadach.**

Jako Rzecznik Praw Obywatelskich wielokrotnie zwracałem uwagę na sytuację osób z niepełnosprawnościami, w tym osób głuchych i niedosłyszących, które w szczególności w trudnym okresie pandemii COVID-19 napotykały bariery w zakresie dostępności

---

¹ Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 z późn. zm.).

informacyjno-komunikacyjnej². Podejmowane działania nie powinny się jednak ograniczać wyłącznie do przeciwdziałania skutkom pandemii. Przy wdrażaniu kolejnych rozwiązań należy uwzględnić różną sytuację osób ze szczególnymi potrzebami, tak aby przygotowywane rozwiązania były dostępne dla wszystkich.

W celu kompleksowego zapewnienia dostępności informacyjnej, niezbędne jest uwzględnienie również informacji zamieszczanych na stronach internetowych i w aplikacjach mobilnych podmiotów publicznych. Wskazana problematyka została uregulowana w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 848; dalej jako: ustawa o dostępności cyfrowej). Ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 327 z 02.12.2016, str. 1). Celem tej regulacji jest, aby **organy sektora publicznego podjęły środki niezbędne do zwiększenia dostępności swoich stron internetowych i aplikacji mobilnych poprzez uczynienie ich bardziej postrzegalnymi, funkcjonalnymi, zrozumiałymi i rzetelnymi. Podejmowane działania powinny uwzględniać szereg trudności z jakimi mierzą się osoby z różnymi niepełnosprawnościami.**

Do 23 września 2020 r. podmioty publiczne, których strony www istniały przed dniem 23 września 2018 roku, były zobowiązane do dostosowania ich do wymogów określonych ustawą o dostępności cyfrowej. Tymczasem w kierowanych do mnie wnioskach obywatele wskazują na brak dostępności treści audiowizualnych zamieszczanych na stronach internetowych najważniejszych instytucji władzy publicznej, w tym Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Cyfryzacji, czy Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Co do zasady, komunikaty pojawiające się na tych stronach zaopatrzone są w jedno z dwóch możliwych udogodnień, tj. napisy bądź tłumacza polskiego języka migowego. Traktowanie tych udogodnień jako alternatyw wyklucza zaś część osób zainteresowanych z dostępu do informacji. Jedynie łączne zamieszczenie obu udogodnień pozwala zapewnić dostępność prezentowanych materiałów wszystkim zainteresowanym.

Rzecznik otrzymał również skargi dotyczące braku dostępności stron internetowych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Osoby niewidome zwracają uwagę,

---

² Zob. w szczególności wystąpienie z dnia 20 marca 2020 r. do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, dostęp: <https://www.rpo.gov.pl/sites/default/files/Wyst%C4%85pienie%20do%20Szefa%20Kancelarii%20PRM%2C%202020.03.2020.pdf>; wystąpienie do Ministra Zdrowia z 25 marca 2020 r., dostęp: <https://www.rpo.gov.pl/sites/default/files/Wyst%C4%85pienie%20do%20Ministra%20Zdrowia%20w%20sprawie%20i%20folinii%20NFZ%2C%202025.03.2020.pdf>;

że wizyty w urzędach stanowią barierę w życiu codziennym, ponieważ wymagają mobilności i zaangażowania osób trzecich, dla których godziny pracy urzędów są najczęściej ich godzinami pracy. Zgodnie z deklaracją dostępności Platformy Usług Elektronicznych ZUS, strona internetowa jest częściowo zgodna z ustawą o dostępności cyfrowej. Strony internetowe podmiotów publicznych powinny odpowiadać potrzebom wszystkich zainteresowanych, w tym osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Zgodnie z treścią art. 14 ust. 1 ustawy o dostępności cyfrowej, Minister właściwy do spraw informatyzacji powinien sporządzić wykaz adresów stron internetowych podmiotów publicznych we współpracy z Naukową i Akademicką Siecią Komputerową – Państwowym Instytutem Badawczym, które mają zostać poddane monitoringowi. Wskazany wykaz został zamieszczony pod adresem: <https://www.gov.pl/web/dostepnosc-cyfrowa/wykaz-stroninternetowych-do-monitoringu-w-2020>. Zgodnie z art. 23 ww. ustawy, Minister właściwy do spraw informatyzacji przeprowadza pierwsze monitorowanie, raz w roku, zapewnienia dostępności cyfrowej stron internetowych podmiotów publicznych, o którym mowa w art. 12 pkt 2 ustawy od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 22 grudnia 2020 r. Informacja o wynikach monitorowania jest publikowana na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w terminie trzech miesięcy od dnia jego przeprowadzenia. Obecnie dostępny jest jedynie raport dotyczący przeprowadzonego audytu portalu www.dane.gov.pl pod kątem zgodności z wymaganiami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 o dostępności cyfrowej³. Przedstawiony raport nie obejmuje zgłaszanych do Rzecznika trudności.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627, t.j.), zwracam się do Pana Premiera, jako ministra właściwego w sprawach cyfryzacji, z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji o wynikach przeprowadzonego monitorowania. W szczególności proszę o wyjaśnienie, jakie trudności zostały w trakcie monitoringu zidentyfikowane oraz czy wskazane podmioty podjęły działania niezbędne do likwidacji wykrytych barier w zakresie dostępności cyfrowej.

Z poważaniem

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

---

³ Raport dostępny pod adresem: <https://mc.bip.gov.pl/rok-2017-2018-2019-2020/raport-powstaly-w-wyniku-umowy-nr-46-dodirk-od-2019-dot-przeprowadzonego-audytu-portalu-www-dane.gov-pl-pod-katem-zgodnosci-z-wymaganiami-ustawy-z-dnia-4-kwietnia-2019-o-dostepnosci-cyfrowej-stron-internetowych-i-aplikacji-mobilnych-podmiotow-publicznych.html>